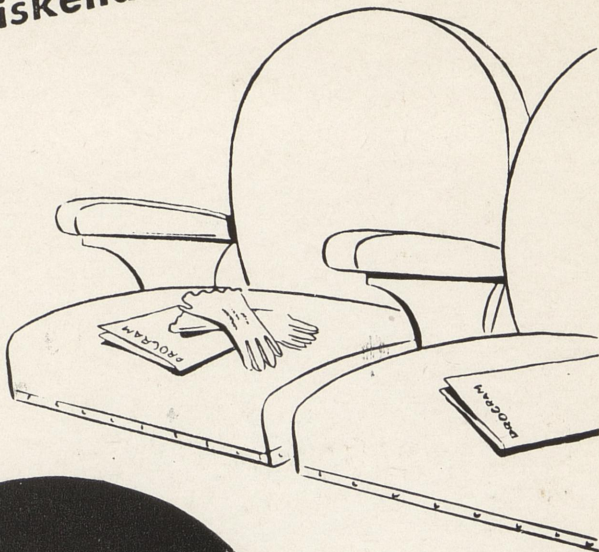

DET NORSKE TEATRET

En forfriskende pause

DRIKK

Coca-Cola

REG. VAREMERKE

ISKALD

Autorisert tapperi:

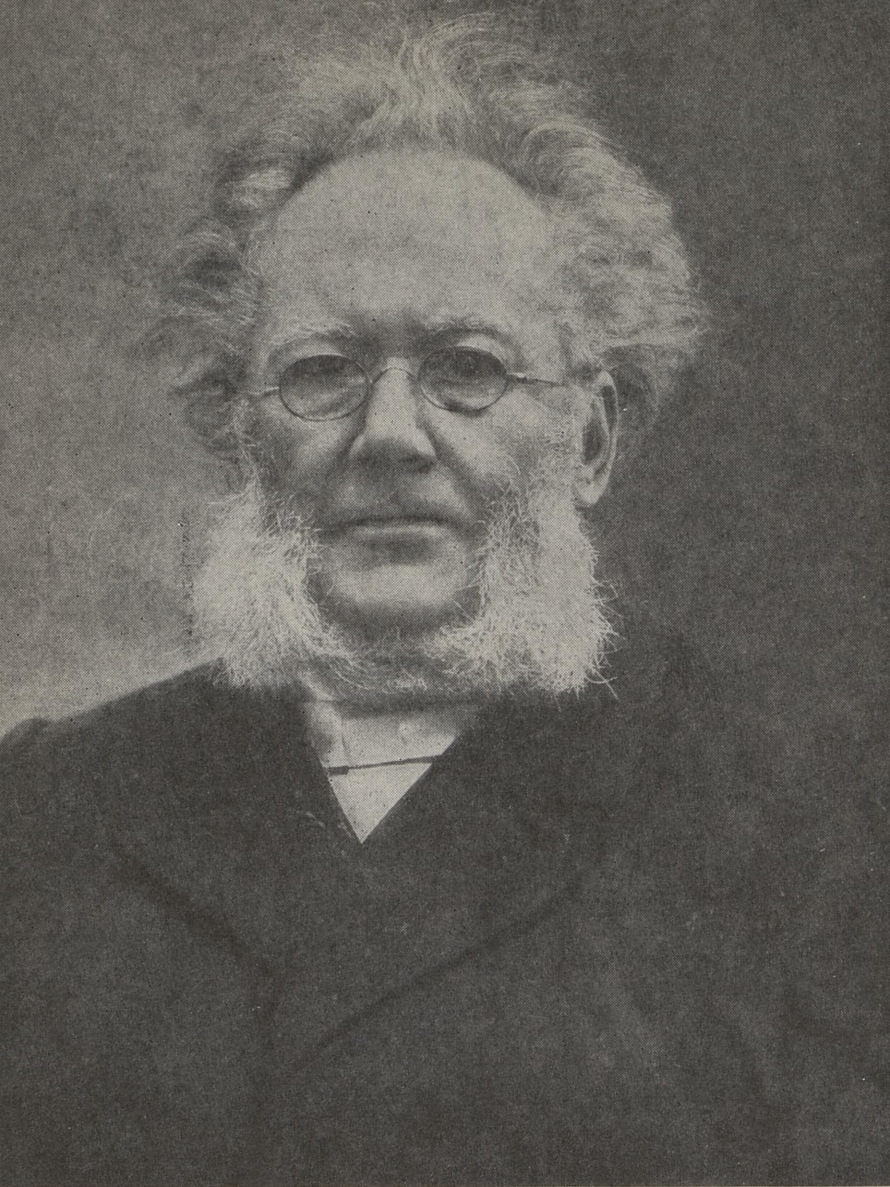
Jarlsberg Mineralvann A/S

Restaurant

FRASCATI

*med det Franske Rôtisserie
Le Rendez-Vous de Gourmets
Vis-à-vis
Nationaltheatret*

HENRIK IBSEN

„ET DUKKEHJEM”

Av

HENRIK IBSEN

omsetjing og regi	TORMOD SKAGESTAD
regiassistent	SIRI ROM
dekor	ARNE VALENTIN
kostyme	ARNE VALENTIN og RANDI SKAHJEM
inspisient	ARPAD SZEMES

Program-omslag: OLAF TRAP-MEYER

SESONGEN 1965/66

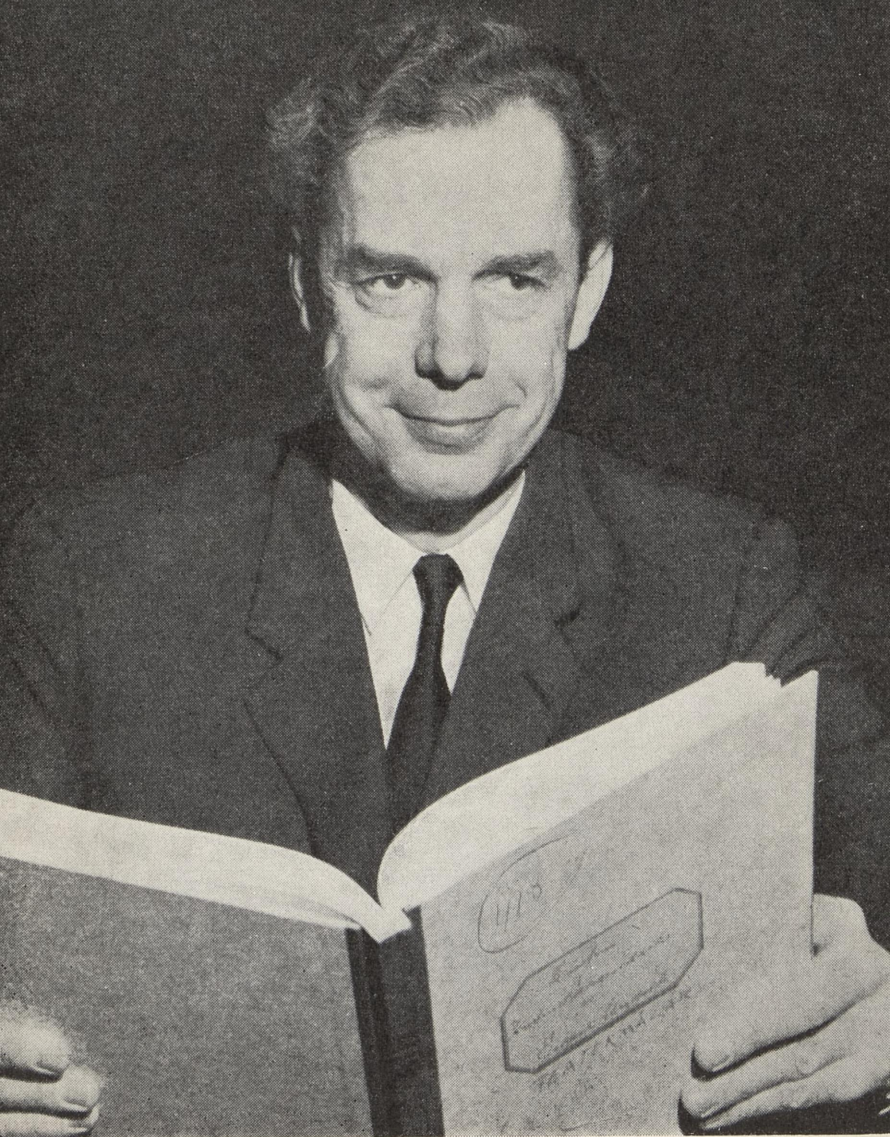
Billetter får De òg kjøpt i Narvesens Kiosker.

Walter Jacobsen a.s
MODELLKONFEKSJON

Ø. Slottsgt. 27. Tlf. 331368

Forretningen med det gode utvalg
i kåper, kjoler og drakter.

Regi: Tormod Skagestad.

Omkring „ET DUKKEHJEM”

Lese i samanheng står *Henrik Ibsens* dramatiske diktning fram som eit veldig symfonisk verk med ein heilskap og ei streng samling om sentrale motiv, kanskje utan sidestykke i verdsdramatikken. I overtyren, det historiske versedramaet «*Catilina*» som apotekarlærlingen i Grimstad skreiv nattestid, ligg desse motiv i emning, borne fram med ein patos som nok i dag verkar ordrik og teatralisk, men òg med ei latent kraft og ein lidenskap, og eit syn på menneskeleg liv og lagnad som gav forjettande førebod om den rikdom og det format verket etter kvart skulle få. Tema frå «*Catilina*» vart tekne opp i drama etter drama; sidemotiv i eit skodespel tona i det neste ut for fullt, som hovudmotiv, i samklang med, og stilt i relieff av hovudtema frå tidlegare verk, no innvove som sidemotiv. Sjølv skreiv Ibsen 25 år etterpå: «Mangt og meget, hvorom min senere digtning har drejet sig, – modsigelsen mellem evne og higen, mellem vilje og mulighed, menneskehedens og individets tragedie og komedie på engang, – kommer allerede her frem i tågede antydninger.» – *Catilinas* første replikk: «Jeg må! Jeg må; så byder mig en stemme» går som ein grunntone gjennom det heile, og hans farvel til livet kan stå som motto over Ibsens diktargjering («*Catilina*» utg. 1850):

*«– Er ikke Livet da en stadig Kamp
imellem Sjælens fiendtlige Krefter, –
og denne Kamp er Sjælens eget Liv; –»*

Når ein arbeider med eit Ibsen-drama, og skal prøve å gjen-skape det på scenen, kjennest det som å arbeide med ein del av eit større heile. Dramaet har røter i det føregåande, og ned i heile komplekset av skodespel Ibsen til den tid hadde skrive. Samstundes går det liner inn i dei drama som følgde etter. Dette gjev det enkelte skodespel ein auka rikdom av assosiasjonar, – ein klangbotn ut over den tekst som ligg føre, og som skal tolkast på scenen. Nettopp dette gjer det så fascinerande, men også så komplisert for ein instruktør i arbeide med Ibsen. Det gjev

Framhald side 7.

IBSEN i billigutgave

I Gyldendals kjente og populære billigserie **Fakkelsøkene** foreligger Henrik Ibsens samlede produksjon i tre hendige, innbydende bind, og til en pris som gjør det mulig for enhver å bli eier av mesterens verker.

Samlede verker komplett for bare 32,20

Bind I. Ungdomsskuespill og historiske dramaer 1850–64. Dikt. (Kr. 9,70.)

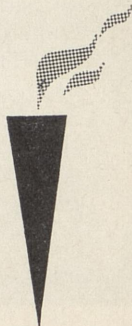
Bind II. Fra Brand til Keiser og Galilæer 1866–73. (Kr. 9,70.)

Bind III. Nutidsdramaer 1877–99. (Kr. 12,80.)

Bøkene kan kjøpes
enkeltvis

GYLDENDALS
FAKKEL-
BØKER

spanande perspektiv og undertonar å kunne sjå personane i t. d. «Et dukkehjem» på bakgrunn av personar i «Peer Gynt» i «Gengangere», i «Vildanden», i «Hedda Gabler», i «En folkefiende», – sjå parallelar i menneskeskildringa, i forhold mellom menneske, mellom mann og kvinne. Men det ligg òg ein fare i den dominerande verknad heile Ibsen-stoffet lett kan få på ein norsk instruktør. Han kan koma til å aksentuere symbol og over- og undertonar på ein slik måte at det spontane liv personane må og skal leva på scenen, blir borte i ein teatralsk spelstil, som nok byggjer på rike ibsentradisjonar, men som kanskje har stivna til klisjé. Derfor opplever vi ikkje sjeldan at utlendingar lettare kan skapa moderne og spanande teater ut av Ibsens tekster, fordi dei står i eit friare, meir respektlaust forhold til tekstene.

I sin kjerne er Ibsens dramatik langtfra antikvert. Men med skiftande tider kjem skiftande fasettar ved verket i fokus.

Den ytre modernisering

som iblant blir prøvd for å gjera den gamle «up to date», trur eg lite på. Arthur Millers omdiktning av «En folkefiende» er neppe liv laga, og Hedda Gabler, Nora Helmer eller fru Alving i moderne eller abstrakte interiør blir underlege rotlause planter utan den aura av liv Ibsen skapte dei med. Ein kjem aldri utanom at hans «realistiske» skodespel frå 80–90-åra med alle sine røter er bundne til denne tid og dette miljø: først *der* blir dei organisk levande, først *der* får Ibsens personar atmosfære omkring seg, og ein slik *konkret* substans at vi kan identifisere oss med dei, oppleva deira konflikter og deira menneskekår som våre. Ja nettopp i

tids- og miljøavstanden

ligg noko av den «verfremdung» Brecht på andre måtar vil skapa i *sitt* teater. Eller for å bruke eit Ibsen-bilete: avstanden let oss sjå personar og konflikter «gjennom den hule hånd, til vinning for perspektivet», og sett i dette perspektiv stig det tidlaust allmennmenneskelege fram, medan den tidsprega samfunnsproblematikken, som eingong engasjerte så sterkt, glir bort og blir uvesentleg.

Likar De å følgje med?

Få
syn for segn
les

Det største allmenne tidsskriftet i landet

OPPLAG I DAG: 15 000 — STADIG I FRAMGANG

10 hefte i året på til saman om lag 570 sider. Årspengar kr. 24,00 — for studentar og skoleelevar kr. 18,00 ved tinging direkte til forlaget. Tidsskriftet kan tingast for skoleåret eller kalenderåret. 10 års tinging kr. 200,00.

Kristian Augusts gate 14 — Oslo 1
Postgiro 87 02 — bankiro 75/659

det norske samlaget

LYTT TIL

Norsk folkemusikk

innspilt på grammofonplater av våre beste spelemenn på forskjellige instrumenter, — samt folketonar i levende tradisjon framført av kjente bygdesangere.

Utgitt på

grammofon-
plater

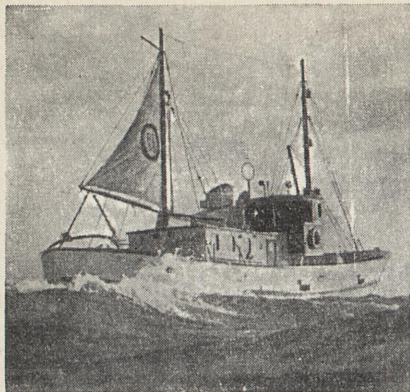
I samarbeid med Norsk Rikskringkasting.

Til salgs hos musikkhandlerne.

Nora: Monna Tandberg.

1891 - 75 ÅRS JUBILEUM - 1966

REDNINGSSKØYTENE
reddet i 1965 39 mennesker
fra drukningsdøden, og var
til hjelp for 3842 mennesker.

**Send ditt
bidrag
til**

NORSK SELSKAB TIL SKIBBRUDNES REDNING
Wesselsgt. 8. Oslo - Postgiro 500026 Bankgiro 900026/51

*Den kresne kvinne finner alltid
vei til*

Pikant

Damekonfeksjon

Brogt. 3 b. Tlf. 41 23 28

Dersom vi ved ei scenisk framføring i dag fann på å plassere Nora i ein blokk på Lambertseter eller Lijordet, ville ho verke hysterisk, ja fjollet, ikkje på grunn av sitt vesen, men på grunn av sine handlingar, fordi samfunnet er blitt så annleis, og også, til ein viss grad, forholdet mellom mann og kvinne. Meir enn kanskje noko anna Ibsen-skodespel synest «Et dukkehjem» bunde til det samfunn og den tidsatmosfære stykket sprang ut av, heile det viktorianske borgarskap med sine bigotte moralbegrep, står bak Helmer, og er den kompakte majoritet Nora ut frå natur og intuisjon gjer opprør mot. Likevel er

Nora som kvinnetype

like aktuell i dag, og Helmer som mannstype. For bak dei individuelle drag som særmerkjer bankdirektør Torvald Helmer og hans fru Nora, skimtar vi arketypar, – dei samlar i seg Kvinna og Mannen frå urtid fram til atomalderen. Trass i all skilnad er Torvald Helmer i slekt med Jason og Nora med Medea. Dei er så ulike som kvinner kan bli: Medea stig vill og primitiv ut av eit barbarisk miljø, Nora er ein fragil fugl, full av flagrande ynde, innestengd i det Helmerske hus og det viktorianske korsett, og tilsynelatande nøgd med *det*, – berre eitt og anna tonefall avdekkjer at i det undermedvitne ligg ei uro og ulmar. Begge femner vernande sine små barn da katastrofen nærmar seg, – men begge ofrar dei, da mannen ikkje lever opp til deira kompromisslause krav, da han i skjebnetimen med si åtferd og med sine harde ord legg alt øyde: alt kjærleiksliv og alle illusjonar. Nora og Medea handlar som millioner kvinner i fortid og notid ut frå instinkt og intuisjon meir enn på rasjonell tankeimpuls, og dei finn seg, når alt kjem til alt, like lite til rettes i det mann-samfunn dei lever i, og som har prøvd å tvinge dei inn i *si* form. og drømmer om og ventar på

«det vedunderlege»!

Enkelte ventar kanskje livet til endes, men dei færraste går vel så lenge som Nora med *den* illusjonen. Statistikkar og rapportar viser at det er ein relativt sjeldan ting, det samliv mellom

Advokat Helmer: Per Theodor Haugen.

mann og kvinne som Nora drømmer om, først vagt, seinare meir konkret i dei angst- og jubelfylte timar da ho ventar at det vedunderlege skal skje. Noras drøm om det vedunderlege er ikkje berre knytt til den aktuelle situasjonen: Kva Helmer skal seia og gjera når han får vita den store løyndomen. Drømmen er eit vaknande uttrykk for dei ukjende, uengasjerte krefter i Noras natur. Og drømmen om det vedunderlege er i siste instans Nora Helmers villand, – det er ingen vanleg dagdrøm ho flyktar inn i: som Hedvig får ho gjennom drømmen på forunderleg vis kontakt med det mysteriøse. Men denne drømmen ber døden i seg, – han *må* sprengje det daglege tilværet innanfor fire trivielle vegger («for herregud, eg innsåg nok at det vedunderlege ikkje kjem slik til kvardags»). Hedvig tar sitt eige liv da dei vil at ho skal ofre fuglen på loftet. Og når Nora går ut av Helmers hus, kjennest det som om ho døyr, for ho trur ikkje lenger på det vedunderlege. Hedvigs og Gregers Werles samtale om havsens botn minner i sin grunntone om scenene mellom Nora og dr. Rank: alle kvardagsord får djupare meining, fordi dødens mystikk trengjer seg inn, og skaper, midt i livsens larmande maskerade, ein naken kontakt, – berre ein augneblink, før dei kvar for seg, kvar i si totale einsemd står andlet til andlet med det store ukjende.

I «Et dukkehjem» er Ibsens

«realistiske» dramaturgi

under full utvikling, – han var i ferd med å skapa den stil som med «Vildanden» og «Rosmersholm» når si fullending. Ibsen arbeider ikkje lenger berre med ord, som i «Brand» og «Peer Gynt», scenedialogen er ein del av eit samansett instrument, der dekor, kostyme og teaterrekvisita også har ein streng dramaturgisk funksjon. Kvardagsdialogen og kvar detalj i scenebiletet får her i uvanleg grad meiningsberande og ofte symbolsk underklang, utan at den realistiske illusjonen brytst. I så måte er «Vildanden» meisterverket. Ein like streng funksjonell heilskap har menneskeskildringa: alle andre personar i «Et dukkehjem» kastar indirekte lys over Nora, gjennom parallellitet eller kontrast, sam-

Spesialforretning i TV - radio

Vi fører alle anerkjente merker, og vårt store utvalg gjør det lettere å finne apparater som passer

GOD SERVICE! Rimelig avbetaling inntil 24 måneder

NORSK TELEVISJON OG RADIO A/S

Youngs gate 11, inng. Torggt., Oslo - Telefon 42 07 37

Filial: Lambertseter forretningsenter — Tlf. 28 03 12

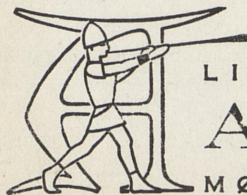
Hvorfor CAMUS

Ny, edel cognac fra tradisjons-
rike Camus. For å feire sitt
100-års jubileum 1863-1963
introduserer Camus en ny cognac.

Generasjoners erfaring,
omhyggelig pleie av cognacen
og raffinert foredling gir den
rike bouquet som kjennetegner
den utsøkte cognac.
Camus for kresne skjønnere.

CAMUS
"LA GRANDE MARQUE"
COGNAC

LIVSTRYKDELAGET
ANDVAKE
MØLLERG. 16. - OSLO 1

Doktor Rank: Pål Skjønberg.

Fru Linde: Elisabeth Bang.

„HENRIK IBSEN”

Kvinna og samfunnet

Det var eit gamalt emne som voks ut i ny form. Den gongen «De unges forbund» var utkomi, peikte Georg Brandes på at det vesle side-motivet med unge fru Bratsberg, Selma, gjerne kunne gje tilfang til eit heilt drama for seg sjølv. Og det var det som no tok til å gro hos Ibsen. Selma, «eventyrprinsessa», hadde gått og lengta etter det sanne eventyret, men ho vart alltid halden utafor, ho fekk ikkje lov til å ta sitt offer, til å vera med i livsens strid, ho skulle bli verna imot alt stygt. Så brast det til slutt or henne som ei hatefull klage: «I klødte mig på som en dukke; I legte med mig, som man leger med et barn. O, jeg havde dog en jubel til at bære det tunge; jeg havde alvor og længsel mod alt det, som stormer og løfter og højner.» Men i «De unges forbund» kom det ikkje lenger; det vart eit utbrot, ikkje eit drama. No, åtte-ti år etter, vart utbrotet til opprør.

— — —

Ibsen visste godt korleis slikt eit vonbrot kan drepa kjærleiken. Han hadde skildra det i «Brand»; det var det som skilde Agnes frå Ejnar, at han ikkje åtte mod og makt til å våge livet der det spurdes om sjelefrelsa for ein annan. Og det hadde nok ein gong brent seg inn i sjela hans, det han hadde lesi hos Søren Kierkegaard, i «Forførerens Dagbog» i «Enten-Eller», der forføraren skildrar den spaninga han hadde skapt i den unge pika: ho hadde fått noko «dristigt, næsten dumdrigt i Forventninger» i auga sitt, «som om det hvert Øieblik fordrede og var forberedt paa at skue det Overordentlige». Dette «overordentlige» var det Kierkegaard kalla det «Vidunderlige». Han nytta ordet om-att i «Gjentagelsen», om kjærleiken som nådde «det Vidunderliges Grændse». Gikk ikkje i grunnen kvar einaste kvinne og venta på «det Vidunderlige»? Det som vart det brennande spørsmålet for Ibsen, det var kva verknaden ville bli når «det Vidunderlige» ikkje kom. Han tenkte det inn i samanheng med brot på

Framhald side 23.

„ET DUK

Av HENRI

Omsetjing og regi: TOB

Regi-assistent:

Dekor: ARNE

Kostyme: ARNE WALENT

Dei som er med:

ADVOKAT HELMER

NORA

DOKTOR RANK

FRU LINDE

SAKFØRAR KROGSTAD

ANNE-MARIE,

barnejente hos Helmer

STUEJENTA

20 min. pause

SKAHJEM"

IK IBSEN

ARMOD SKAGESTAD

SIRI ROM

WALENTIN

TIN og RANDI SKAHJEM

..... Per Theodor Haugen

..... Monna Tandberg

..... Pål Skjønberg

..... Elisabeth Bang

..... Einar Wenes

..... Astrid Sommer

..... Eva Solbakken

e etter 1. akt.

Sakfører Krogstad: Einar Wenes.

LIVSTRYGING – PENSJONSTRYGING

GJENSIDIGE

Eldste livstrygdelaget i Noreg

Hovudkontor: Karl Johans gt. 16, Oslo. Telefon 42 18 30

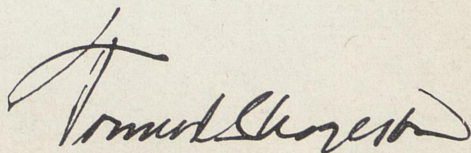
Framhald frå side 13.

tidig som dei er høgst levande individuelle karakterar i slekt med andre ibsenfigurar.

I «Et dukkehjem» finst enno, dramaturgisk sett, reminisensar som kan minne om Scribe, – visse meir ytre situasjonar kan verke arrangerte, men etter kvart som handlinga skrid fram og dramaet i Noras indre kjem i fokus, får skodespelet ein puls og eit liv og eit allmennmenneskeleg perspektiv som gjer intrigen sekundær: Den ytre spaning omkring brevet i postkassa blir eit uttrykk for den indre spaning Nora går og gøymer på. Det er ei spaning som slår ut i tarantellaen, der ho kan kamuflere angesten bak dansens villskap. I danserytmane sprengjer ho seg fri, og slik blir tarantellaen ein opptakt til den endelege frigjering ho gjennomlever i oppgjerscenen med Helmer.

Gjennom tidene

har mange skodespelarinner tolka Nora; unge og eldre, på ulik vis, – så rik er rolla at ho gjev rom for det. Hos oss står Tore Segelckes spel som eit høgdepunkt av legendarisk karakter. Men livet går vidare, og Ibens dramatik er ei provoserande utfordring til stadig nye scenekunstnarar og instruktørar, for i denne dramatikken finst gåter ingen trengjer heilt til botnar i.

*Nora: Monna Tandberg. Advokat Helmer: Per Theodor Haugen.
Doktor Rank: Pål Skjønberg.*

samfunnsskikk og lov, og han såg føre seg heile det opprøret som måtte fylgje i det grenselause kravet hos kvinna – i strid med vedtekt og tillært moral. Såleis tok det nye drama-emnet til å æse i han.

— — —

«Et dukkehjem» slo ned som ei bombe i samtid-livet. «Samfundets støtter» hadde kunna gjera lukke i alle samfunns-krinsar, hos folk av ulike tenkemåtar. Om det så gjorde åtak på rådande samfunns-lygn, så hadde det enda mykje av gamaldags teaterforsoning i seg, så det tok ikkje så beiskt. Men «Et dukkehjem» kjente ingen nåde, det førte den moralske striden strengt og ubøyeleg fram til uforsonleg sprengning, det felte dødsdom over den vanlege samfunnsmoralen. Difor vekte det motsetning, og kløyvde hugane.

Aldri hadde Ibsen stått såleis ombåra av strid som no. Den nye boka hans vart drøft i innlegg og motlegg i blad, i tidskrifter, i serskilte bøker, – i Noreg, Danmark, Sverige, Finland, Tyskland. Prestar preika om ho i kyrkene, folk tala om ho i heimane og ute. Dei ordskiftet om det juridiske «tilfellet» i stykket, om dei mannfolkjorte lovene i røynda ville dømme Nora for falsk-skriving. Dei spurde om det var sjeleleg sant og naturleg at lerkefuglen Nora så brått kunne vende seg ifrå den nedervde og tillærte moralen og bli slik ein opprørar. Men dette spørsmålet – det som i sanning var det djupaste og største – det måtte enda vike for det som brann sterkast av alt hos samtidslesarane: var det *rett*, moralsk rett, av Nora å gå ifrå mann og barn og berre tenke på si eiga åndelege frigjerer? Ho vart dømt, ikkje som ein dikt-skapnad, men som eit levande menneske. Det var på ein måte den største triumfen diktaren kunne ha vunni. Folk gløynte å spørja om Nora *måtte* gjera som ho gjorde; i staden spurde dei om ho *burde*. Om dette spørsmålet løga striden heitt og hardt. Og det gjorde heile kvinne-spørsmålet brennande som aldri før. «Et dukkehjem» vart til fridoms-ropet for kvinnene ålment. Ibsen vart fagna, ikkje berre som opprørs-diktaren for åndeleg fridom, men som kvinne-diktaren reint serskilt. Og dei som var imot opprør, imot samfunns- og moral-omvelting, imot

EASY A/s

*Den mest moderne delikatesseforretning
med byens største utvalg*

STORTINGSST. 8 (vis à vis Studenterlunden)

Nu går det mot lysere tider

Pynt opp med vakre broderier. De bringer
naturens farger inn i hjemmet og blir beundret av alle.

Begynn med brodering, en kongelig hobby

RANDI MANGEN & CO.

SPECIALFORRETNING I BRODERIER

Bogstadveien 46 - Telefon 60 50 59

Tegn Deres livsforsikring i

GLITNE

DET er virkelig livskunst

THAU

Kawli

- et godt navn i 52 land

kvinne-reising, – dei kom til å sjå i Ibsen den største og farlegaste fienden.

Med Nora i «Et dukkehjem» skapte Ibsen den fyrste i den lange rekka med store «roller» som sia skulle lokke så mange skodespelarar og serleg just dei ypparste, – etter Nora fylgde fru Alving, doktor Stockmann, Hjalmar Ekdal, Rebekka West, Hedda Gabler . . . Det hendte meir enn ein gong at skodespelarar, og kanskje helst kvinnelege, takka Ibsen for alle dei framifrå rollene han hadde gjevi dem, – dei meinte dei skulle gjera han ei glede med å seia det. Men han vart berre arg, og beit dem av: «Jeg har aldri skrevet roller, jeg har diktet mennesker og menneskeskjebner.»

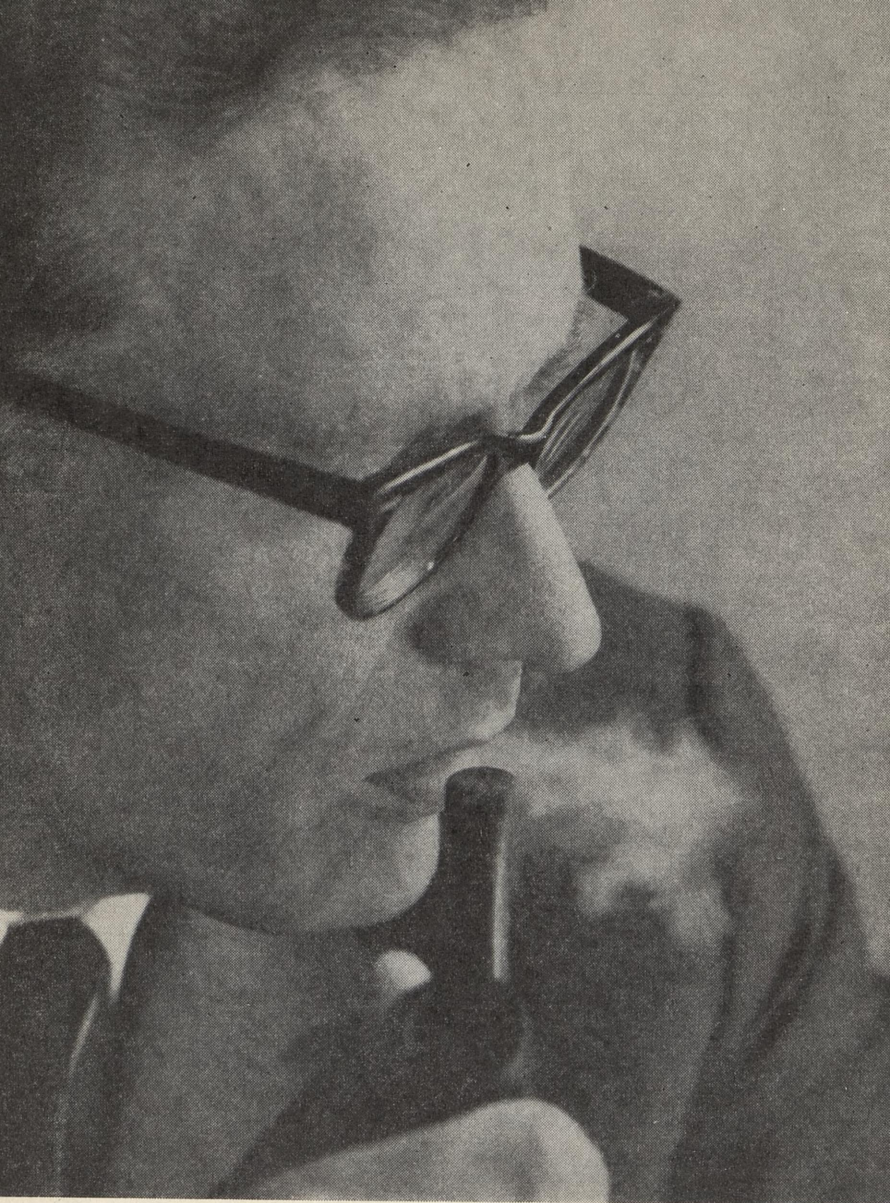
Det var no likevel nett for di han hadde skapt heile og sanne menneske, at han med det same skapte gode roller. Med di han så strengt skar bort alt som var «teater», ytre form, og berre gikk ut på å sjå menneska sine djupt inn i sjela, avdekke alle dei løyndaste hugarørlene i dem, tvinga han skodespelarane til å gjera like eins, – til å spana alle evnene sine til høgste høgålet i arbeidet med å gje dikt-skapnadene hans den fulle sjelesanninga. Dermed vart dei Ibsen'ske spelstykkane til oppynging og nyreising for sjølve spelkunsta: dei kravde djupare innleving, heitare sjølv-bortgjeving, sterkare sanning, enn noka spel-dikting hadde kravd sia Shakespeare.

Eugenie Støttums Blomsterforretning

Karl Johans gate 8 – Telefon 42 24 22

Medlem av Norsk Blomstertelegraf

Alt i Dekorasjoner, Buketter og Kranser

Arne Valentin.

Eftergivlighet eller moraliskt mod?

Den psykologiska analys av Agnes von Krusenstjerna, som Olof Lagercrantz gjort i sin avhandling, torde röra en fråga av utomordentlig räckvidd. Han har frapperats av motsättningen mellan å ena sidan den snällhet och medgörlighet som präglade den unga Agnes von Krusenstjerna i hennes förhållande till de anhöriga, det oreserverade beröm angående hemmet som man finner i hennes tidiga anteckningar, å andra sidan det bittra hat mot särskilt modern som bryter fram i hennes senare författarskap. Det är intressant att se hur denna motsättning infogas i sjukdomsbilden.

I anslutning till Gadelius' uppfattning om hysterien skildrar Lagercrantz saken på följande sätt. Agnes von Krusenstjerna «hörde till dessa på en gång lidelsefulla och svaga naturer, vilka faller undan av rädsla för människor och deras domar för att slutligen i ett våldsamt utbrott slita alla förtöjningar». Därvid förvånar de sina närmaste med en brutalitet, som dessa «tycker vara föga motiverad, därför att de tidigare ej sett spåren av den».

— — —

Vad är då orsaken till att en så högt begåvad person samtidigt kan vara så svag? Man måste minnas att den högt begåvade människan ofta samtidigt är till ytterlighet känslig; att detta gäller om Agnes von Krusenstjerna är ställt utom allt tvivel. Kärlekslängtan är brinnande; redan en skugga av vrede, en aning av misshag från en älskad närstående uppleves kanske som ett större lidande än hårda ord, hugg och slag för en mera robust och hårdig natur.

Till den inre sårbarheten kommer i ett fall som Agnes von Krusenstjernas också den yttre. På sitt sätt var hon allt annat än en svag människa. Hon var intensiv, eldig, prestationsduglig; hennes litterära produktivitet var mycket stor. Men hon var

Framhald side 29.

MIDT PÅ KARL JOHAN
EGERTORVET - OSLO

Reisevaluta ekspederes raskt og greit
Sikkerhetsbokser utleies for oppbevaring av verdisaker

BØNDERNES BANK A/S

Vinleggere

1. kl. druesaftkonsentrat for vinlegging gir rødvin til ca. kr. 1,50 pr. fl. og madeira, tokayer, portvin, sherry og vermouth til ca. kr. 2,00 pr. fl. Be om brosjyre.

Dr. O. N. HEIDENREICH

Kjem. lab. — Grønland 2 Oslo 1 - Tlf. 68 10 55

NATIONEN

Kontakten mellom bygd og by!

Kr. 45,00 pr. kvartal

HENRIK BØHM'S

Paraply- og regntøyforretning

Torggt. 23. Tlf. 42 16 87

(vis à vis Ferdinand Larsen A/S)

Gamle og nye kunder ønskes velkommen

inåtvänd, illa rustad för kontakterna med en vardagligare arbetsvärld, helt beroende av att få sjunka in i sitt eget drömliv. Man kan inte tänka sig henne förtjänande sitt bröd genom t. ex. kontorsarbete och skrivande på fritid. Som litet barn var hon som vi alla beroende av föräldrarnas kärlek och omvårdnad. Frågan är om hon inte längre fram i livet var like reellt beroende av den kärlek hon fick från David Sprengel, den första och länge enda människa som verkligen tillmätte hennes författarskap betydelse och som ville ha det hon hade att ge.

— — —

Den frågan aktualiseras om inte Agnes von Krusenstjernas öde har ett särskilt budskap till kvinnorna. Är inte vi särskilt hotade av personlighetsförvanskning genom påverkan utifrån? Är inte vår skräck för kärleksförlusten särskilt stor? Är vi inte i både inre och yttre mening sårbarare än männen? För min del tror jag att det förhåller sig så.

Från Agnes von Krusenstjerna går en linje tillbaka till Viktoria Benedictsson. Georg Brandes och David Sprengel är förbundna inbördes genom en viss väsenslikhet och genom den senares starka beundran för den förre. Olof Lagercrantz säger om Sprengel och kärleken, att hans uppfattning av det erotiska livet på väsentliga punkter skilde sig från hans hustrus. För honom var sexualiteten en av livets många kryddor, den viktigaste och angenämaste, men ej väsensskild från sådana glädjämnen som mat och dryck. Han såg i den icke en möjlighet till förnyelse och omvandling, och han var främmande för den religiösa aspekten. För Agnes von Krusenstjerna åter var kärleken en väldig, omskapande makt.

Denna karakteristik av båda makarnas olikhet på en avgörande punkt äger i minst lika hög grad sin tillämpning på Brandes med hans fladdrande erotiska liv och lätta tänkesätt och Viktoria Benedictsson med hennes gränslösa allvar. Hon var inte eftergivlig; hon värjde sig mot Brandes' inflytande, samtidigt som hennes häftiga förälskelse sög henne in i hans sfär. I *Fru Marianne* gjorde hon uppror; hon framträdde öppet som en kätterska mot hans smittande åsikter. Men upprorets konsekvenser blev henne för tunga. Kärleksförlusten, den älskade

S. BRUUN

Nils Juelsgt. 27

Telefon 440384

*Lamper — Skjermer — TV
Elektriske apparater m. m.*

THORLEIF AAS

VERKSTED- OG GARASJEANLEGG

Etterstadgt. 39 — tlf. 68 19 92 — 68 19 94

Spesialitet: Understell- og kanalbehandling etter ML-metoden.

**for DEM som
foretrekker
furumøbler ...**

PeiseStua

J. ERIKSEN A/S FILIAL

Bernt Ankers gate 17 (hj. Møllergt.) — Tlf. 41 64 22

GODE PARKERINGSFORHOLD

mannens förakt för hennes alltför tunga och allvarliga väsen för-
mådde hon inte bära. Resultatet av konflikten blev det tidiga,
både mot henne själv och Brandes så grymma självmordet. Vad
hade hennes självmord för funktion? Att ge eftertryck åt det
enorma motståndet mot läror, som man ville påtvinga henne
utifrån och till vilka hennes egen natur sade nej och åter nej?

Hör inte även Karin Boye in i sammanhanget? Dessa tre
snillrika kvinnor var sinsemellan av mycket olika karaktär. Men
det gemensamma tycks vara att de alla föröddes i ett andligt
klimat, där kärleken degraderades. Karin Boye lät sig påverkas
starkt av Clarté-andan och av en icke tillräckligt fördjupad
psykoanalys.

Hur mycket av hennes kritik mot den tankevärld hon insupit
förblev stum och omedveten? Var hennes många självmordsför-
sök en motsvarighet till de hysteriska anfallen hos Agnes von
Krusenstjerna – en motsvarighet av annan art därför att de till-
hörde en människa av annan läggning? Men var deras funktion
densamma, nämligen att uttrycka en revolt: «Jag blir inte lyck-
lig, jag får inte frid på de vägar där jag låter mig ledas. Det är
något alldeles annat jag i grunden eftersträvar!»

Enligt min tro gjorde alle dessa tre kvinnor uppror mot sin
miljös anda, Agnes von Krusenstjerna mot Sprengels anda lik-
som Viktoria Benedictsson mot Brandes' och Karin Boye mot
den anda hon fått bl. a. från Clarté och psykoanalysen. Men
ingen av dem kom fram till en sådan medveten och klar strids-
inställning som tillika är förenad med harmoni, glädje och ro
och alldeles oförenlig med hysteri och självmord.

(Frå BLM nr. 6, 1952.)

A. Brose Parykkmaker

Pilestredet 9. 2. etg. Tlf. 33 28 13

Teatergt. 12. Oslo - Tlf. 33 40 59

Alt i parykker og håarbeide utføres kvalitetsmessig

Skriv etter målskjema

OSLO FYLKESLAG

i Noregs Ungdomslag

Heim for landsungdom

Lagskontor. Ynskjer du opplysningar om bygdelaga i Oslo,
ring Sosialkontor for landsungdom telefon 20 38 20 og
20 38 03. Kaffistova og heimebuarane telefon 20 07 04.

En trykksak

som De og Deres forbindelse vil like, får De fra meg.

RAGNAR BRYDE

Aksidens-, Bok- og Rotasjonstrykkeri

Kr. Augustsgt. 19. — Telefon 202049

PELS - PELSÅPER - PELS

Se hva vi kan by Dem.

Særdeles hyggelige priser.

Nyarbeidede naturell *Oter*, *Fantombever*, *Persianer*, *Bisam*, *Stenkobbe*,
Blomstersel, *Minklabb* m. m. i prima kvaliteter og høyeste klasse
buntmakerarbeide. Målsøm. Reveskinn, alle farger.

Enestående utvalg i norske naturell *Skogmår*, *Collier* og skinn.

Stor konantrabatt. Avbet. Eksp.tid 10-16, fred. 10-17, lørd. 10-14.

Etable. 1885

JOH. A. LUNDGREN

Tlf. 33 18 31

Youngstorget 5, hjørnet *Torggt.-Pløensgt.*, inngang 2. etasje i bakken.

ER DE INTERESSERT i engelske antikviteter?

HOS MEG finner De koselige presanger

i engelsk porselen - plett - kobber - messing m. m.

ANTIKKHULEN

DAAESGT. 12 — TLF. 44 29 23 - kl. 11-15

Nora pyntar juletreet.

XPELAIR *viften*

FRA **WOODS**

DEN SUVERENE VIFTE
for kjøkken, kontorer og oppholdsrom

Monteres i vindu eller vegg

ENEIMPORTØR:

WOODS OF COLCHESTER SCANDINAVIA A/S

Sandakerveien 50 b - Oslo

NATIONALTHEATRET

«PRIVATLIV»

av Noel Coward.

Regi: Kirsten Sørlie.

Dekorasjoner: Per Schwab.

«SAKEN OPPENHEIMER»

av Heinar Kipphardt

Regi: Arne Thomas Olsen.

Dekorasjoner: Chr. Stenersen.

«HUGHIE»

av Eugene O'Neill

og

«EN-TO-TRE»

av Franz Molnar.

Regi: Knut Hergel.

Dekorasjoner: Per Schwab.

DEN NORSKE OPERA

«TANNHÄUSER»

Opera av Richard Wagner.

Regi: Einar Beyron.

Dirigent: Arvid Fladmoe.

Dekor og kostymer:

Birger Bergling.

«BARBEREN I SEVILLA»

Opera buffa av G. Rossini.

Regi: Einar Beyron.

Dirigent: Arvid Fladmoe.

Dekor og kostymer:

Arne Walentin.

«LA TRAVIATA»

Opera av Giuseppe Verdi.

Regi: Einar Beyron.

Dirigent: Zdenko Peharda.

Dekor og kostymer:

Birger Bergling.

«CAVALLERIA

RUSTICANA/BAJAZZO»

Operær av Pietro Mascagni/

Ruggiero Leoncavallo

Regi: Einar Beyron

Dirigent: Arvid Fladmoe

Dekor og kost.: Per Schwab

«GREVEN AV LUXEMBURG»

Operette av Franz Lehár

Regi: Ivo Cramér

Dirigent: Zdenko Peharda

Dekor og kost.: Per Schwab

Première: 25. mars

OSLO NYE TEATER

«HEDDA GABLER»

Skuespill av Henrik Ibsen.

Regi: Claes Gill.

I titelrollen Mona Hofland.

«TOLVSKILLINGSOPERAEN»

av Bert Brecht og Kurt Weill.

Regi: Jens Gunderssen.

Dekor: Kaare Hegle.

Première medio mars.

Barneteatret

i Folketeaterbygningen:

«PINOCCHIO»

Barnespill av Ingvar Danielsson

etter eventyr av C. Collodi.

Regi: Egon Weng.

Dekor: Dag Frogner.

Dukketeatret

i Rosenkrantzgt.

«DEN MAGISKE KALOSJ»

Skal De til Oslo

i vår eller somar kan De få sjå den verdskjende musicalen «The King and I» av Richard Rodgers og Oscar Hammerstein II på Det Norske Teatret. Mange av dei same kreftene som ifjor gjorde «West Side Story» til ein slik lysande suksess er med denne gongen òg: Hartvig Kiran har sett om tekstene til norsk, Rikki Septimus står for regien i samarbeid med Finn Kvaalem, Septimus spelar Kongen, og elles finn vi mange andre toppnamn frå «West Side Story» på rollelista: Sølvi Wang får ei ny stor rolle som den engelske guvernanta Anna Leonowens, Ingebjørg Sem spelar Lady Thiang, Sidsel Ryen: Tuptim, Tove Hauge, Berit Kullander og Inger Johanne Rütter dansar med i balletten. I viktige roller møter vi elles Bjarne Andersen, Rolf Sand, Odd Furøy m. fl. Som i «West Side Story» har Walentin dekoren, Per Lekang kostymene og Egil Monn-Iversen orkestrerer og dirigerer.

Velkomen i Det Norske Teatret.

Skal De ha slipt gulvene? Henvend Dem til

B. Bogens Parkettsliperi

Chr. Michelsensgt. 21 – Telefon 37 60 26

Førsteklasses arbeide garanteres

Godt utvalg i dame- og herreskotøy

Valkyrien Skotøymagasin A.s

Valkyriegt. 3 - Oslo

Telefon 46 34 64

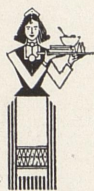
Alltjenst Rengjøringsbyrå

TELEFON 41 20 31

UTFØRER ALT I VASK OG VINDUSPUSS

Rydding av loft og kjeller – Faste oppdrag mottas

GRILLSTOVA

**Bonde-
ungdomslaget
i Oslo**

Ekstra god mat til rimelege prisar.
Internasjonalt kjøken og norske
spesialitetar. – Alkoholfrie vinar.

*Midt i sentrum: Rosenkrantzgt. 8, 1. høgda,
100 m opp frå Karl Johan.*

Ope kvardagar kl. 9–23

Norges Kjøtt- og Fleskesentral

OPPRETTET 1931

Landsomfattende produsent-organisasjon for omsetning av slakt,
livdyr, ull, huder og skinn

17 tilsluttede slakteri-organisasjoner med 108 000 medlemmer

